

50. Yılda Akılda Kalanlar

Ayhan Kösebalaban

17. Dönem Yönetim Kurulu Başkanı

“...Doğa kaynaklı olayların ve maden işletmelerinde yaşanan kazaların afete dönüştüğü ülkemizde jeoloji meslek mensuplarına çok büyük görev ve sorumluluk düşmektedir. Gelecek yönetimlerin bu bilinçle oluşturulması dileğiyle Jeoloji Mühendisleri Odası’na nice 50 yıllar diliyorum...”

Odamızın 50. kuruluş yıl dönümü kutlu olsun. Bu 50 yılın 47 yılına tanıklık ettiğimi söylemek isterim. 1977 yılının Şubat döneminde mezun olup mesleğe başlarken, odaya kaydolup üyelik belgesi almak zorunluluğu vardı. Oda ile ilk tanışmamız oda kayıt belgesini alınca başladı. Bir yıl sonra 1978 yılında oda yönetim kuruluna aday oldum. Bu adaylığın ilginç bir öyküsü var. Seçimlere üç liste aday olmuştum. Benim de aday olduğum liste oluşturulurken ben aday olmak istemedim. Mesleğe yeni başlamış olmamı gerekçe gösterdim. Kulakları çınlasın Tahir Öngür (TJK Başkanı) ağabey “Ne kadar güzel yıpranmamış bir ismin var” diyerek ikna etti ama seçimi kaybettik. Sonra askerlik görevi. 1980 yılının Nisan ayında tekrar göreve başladım. Kısa bir süre sonra 12 Eylül darbesi oldu.

Darbeciler: Kızılay ve Türk-İş dışında siyasi partiler de dahil sendikalar, meslek örgütleri ve derneklerin faaliyetlerini durdurmuştu. Bir süre

sonra siyasi partiler ve DİSK tamamen kapatıldı. TMMOB’ nin de içinde bulunduğu bazı kurumların faaliyeti serbest bırakıldı. 1981 yılının sonbaharında yapılan JMO genel kurulunda iki ayrı grup seçime katıldı. 12 Eylül darbesinden önce yönetim için yarışan gruplar bir araya gelerek ortak bir listeyle seçime girildi ve İsmail Hakki Kulaksızoğlu, İrfan Gencer, Ali Kemal Akın, Cumhur Bat, Salih Konya İ. Aydın Aras ve benim de içinde bulunduğum liste seçimi kazandı. TMMOB’nin faaliyetinin serbest bırakılması 12 Eylül faşist yönetimini destekleyen basın organlarında hoş karşılanmamıştı. Sürekli TMMOB’yi ihbar eden yazılar kaleme alınıyor ve hedef gösteriliyordu. Olası bir baskına karşı; JMO’nun gelen giden evrak defterleri, gelir gider kayıtları ve yönetim kurulu karar defteri yazılırken daha titiz davranıyorduk. Bu süreçte gerçekten zor günler geçirdik. Oda merkezi Konur Sokak’ta Mimarlar Derneği binasının 3. Katında iki küçük odada fa-

Başkanlardan...

8. Dönem Yönetim Kurulu

aliyetini sürdürüyordu. Odalardan biri yönetim odası diğeri büro hizmetlerine ayrılmıştı. Oda-
nın demirbaşları; iki büro masası birkaç sandal-
ye, daktilo, FACİT hesap makinası ve telefondan
ibaretti. Telefon hariç diğerk malzemeler, odanın
kuruluşundan sonra MTA'dan emanet alınmıştı.
Yönetim odasında meslek kitapları ve dergilerin
bulunduğu ahşap bir kitaplık vardı. Bu kitaplık
göreve giderken trafik kazası geçiren meslektaş-
şımız İsmail Şardan'ın babası tarafından odaya
verilmiş. Üzerine şablonla yazılmış "İsmail Şar-
dan Kitaplığı" etiketi iliştilirilmişti. JMO'ya ayrılan
karşılıklı iki odanın dışında aynı koridora açılan
diğerk iki odada Harita Kadastro Mühendisleri
Odasının bürosu vardı. Mimarlar Derneği bina-
sının birinci katında TMMOB, diğerk katlarda da
makine, inşaat, elektrik, ziraat gibi büyük oda-
ların dışında kalan odaların büroları vardı. Bazı
günler binanın kapısını biz açıp kapatıyorduk.
Bu koşullarda çalışmaları aksatmadan sürdür-
meye çalıştık. Yeri gelmişken geçtiğimiz yıl ya-
şamını yitiren yönetim kurulu 2. Başkanı İrfan
Gencer'i saygıyla anıyorum.

1984 yılında JMO Genel Merkezi Bayındır So-
kakdaki TJK (Türkiye Jeoloji Kurumu)'nın daire-
sine taşındı. İki örgütün yönetimi aynı kişilerden
oluşmuştu. 80'li yılların sonuna doğru da bina

alım kampanyası düzenlenerek şimdi lokal ola-
rak kullanılan daire satın alınmış ve mekan soru-
nu kısmen giderilmişti.

Oda yönetiminde ikinci kez görev almam da
yine bir ittifak sonucu oldu. 1998 -2000 yıllar-
ında Yönetim Kurulu Başkanlığı yaptım. Rutin
çalışmaların yanında önce 1998 yılında Ceyhan
depremi, 17 Ağustos 1999'da Gölcük, 12 Ka-
sım'da da Düzce Depremi ile sarsıldık. Bir anda
kamuoyunda deprem, fay, Kuzey Anadolu Fayı,
aktif fay, depremin büyüklüğü, şiddeti gibi kav-
ramlar sıkça konuşulmaya başladı. Depreme
daha doğrusu doğa kaynaklı afetlere karşı alın-
ması gereken önlemler konusunda kamuoyu-
nu bilgilendirmek yerine toplumda kafa karışık-
lığına yol açan olası depremlerin oluş zamanı,
deprem büyüklüğü, muhtemel fayların kırılıp
kırılmayacağı gibi halkı ilgilendirmeyen konular
tartışılmaya başladı. Doğrusunu söylemek ge-
rekirse yer bilimciler olarak iyi bir sınav vereme-
dik. Depremde hasar gören binaların çoğunluğu
zemin sivilaşmasından meydana gelmişti. Dö-
nemin İmar İskan Bakanlığı 17 Ağustos depre-
minin hemen ardından Eylül ayında bir genelge
yayınlayarak yeni bina yapımında zemin etüdü
zorunluluğu getirmişti. Hangi standartta kim
tarafından yapılacağı ve nasıl denetleneceği ko-

● TMMOB JMO 7. Olağan Genel Kurulu

nularında yeterli bir açıklama olmayınca inşaat, jeoloji, jeofizik, maden mühendisleri odaları arasında da bir mutabakat sağlanamadı. Çok sayıda zemin etüt bürosu açıldı. Çalakalem hazırlanmış raporlar gelmeye başladı. Odanın o tarihe kadar gelirlerinin büyük bölümü üye ödentilerinden karşılanırken oda kayıt belgesi ve rapor onaylarından elde edilen gelir, üye ödentilerinin önüne geçti. Bayındır Sokak'taki binada iki daire satın alınarak çalışma mekanları genişletildi. Daha sonra 2000'li yıllarda Hatay Sokak'ta satın alınan eski binanın yerine modern bir bina yapılarak Genel Merkez bu binaya taşındı. İki küçük odada başlayan ve üye sayısı 80'li yılların başında 3 bin civarında olan JMO, bugün 20 bine yakın üyesi, 12 şubesi ve onlarca temsilciliği ile yurt genelinde örgütlenmiş demokratik meslek örgütü konumuna gelmiştir.

Kurulduğu yıllarda üyelerinin büyük bir çoğunluğu MTA'da çalışma fırsatı bulurken geçen 50 yılda DSİ, TPAO, TCK, TKİ, TTK, ETİBANK, Çevre Şehircilik Bakanlığı, Belediyeler gibi Kamu Kurumlarında, Madencilik sektöründeki özel şirketlerde, Alt yapı çalışmaları yapan inşaat firmalarında, sondajcılık sektöründe çalışma alanı bularak yurt genelinde tanınan bir meslek grubu olmuştur.

Doğa kaynaklı olayların ve maden işletmelerinde yaşanan kazaların afete dönüştüğü ülkemizde jeoloji meslek mensuplarına çok büyük görev ve sorumluluk düşmektedir. Gelecek yönetimlerin bu bilinçle oluşturulması dileğiyle Jeoloji Mühendisleri Odası'na nice 50 yıllar diliyorum.

Yaşasın örgütlü mücadelemiz, yaşasın TMMOB ve bağlı odalar!

